

Kodu ve Adı:	İDE3101 Uygulamalı Dilbilime Giriş
Birimi:	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Ayrıntısı:	Dönemi: 2025-2026 GÜZ Statüsü: Seçmeli Sınıfı: 3 Kredisi: 2 AKTS: 4 Dili: İngilizce

DERS SORUMLUSU	
Unvanı, Adı ve Soyadı:	Doç. Dr. Seçil TÜMEN AKYILDIZ
Telefon:	04242370000/3737
E-posta:	stakyildiz@firat.edu.tr
Sosyal Hesap:	
Öğrenci Günü ve Saati:	Randevu yoluyla görüşme

DERS YARDIMCISI	
Unvanı, Adı ve Soyadı:	
Telefon:	
E-posta:	
Sosyal Hesap:	
Öğrenci Günü ve Saati:	

Ders Haftalık Programı:	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi
		10.15-12.15				

İşleniş Yeri:	YY: X	UE:
---------------	-------	-----

Amacı:	Bu derste, uygulamalı dilbilimin genel çerçevesi çizilir ve ilgili alanın temel kavramları ve literatürü tanıtılır. Dil kuramlarının birinci ve ikinci dil edinimi ve dilin sosyal bağlamda kullanımı konularına uygulanması üzerinde durulmaktadır. Öğrenciler, dilin doğasının tanımı ve analizi, dilin eğitimde kullanımı, nasıl öğrenildiği, öğretildiği ve değerlendirildiği gibi konularda temel düzeyde bilgilendirilir. Uygulamalı Dilbilim I aynı zamanda öğrencilere dilbilimsel çalışmalarda kullanılacak yöntemlerin ve çalışma planlarının geliştirilmesinde rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.
--------	--

Materyali:	Brown, D. H. (2000). Principles of language learning and teaching (4th ed.). New York: Longman
------------	--

Öğrenci Sorumluluğu:	Bu ders sınıf içi tartışmalar şeklinde yürütüleceğinden, öğrencilerden sadece ders kitapları ve makalelerle düzenli ve zamanında derslere gelmeleri değil, ilgili belgeleri de önceden okumaları beklenmektedir. Sınıf dili İngilizce'dir ve başka dillerin kullanılmasına izin verilmeyecektir. Belirtilen son tarihten sonra ders etkinliği, ödev, dönem çalışması vb. ödevler kabul edilmeyecektir.
----------------------	--

Önkoşullar, Eşkoşullar:	Bu ders kapsamında herhangi bir önkoşul bulunmamaktadır.
-------------------------	--

Haftalık Ders Planı (Konular)	Hafta	Konu	Yöntem
	1	Dersin amacı, kapsamı, değerlendirme ölçütleri, kaynakların tanıtımı	YY
	2	Dil, öğrenme ve öğretim kavramları; dil öğreniminin doğası; dil öğretiminin temel ilkeleri	YY
	3	Davranışçılık (Behaviorism), alışkanlık oluşumu, uyarıcı-tepki ilişkisi ve dil öğrenimine etkileri	YY
	4	Bilişsel yaklaşım, yapılandırmacılık, bilgi işleme kuramı ve sosyal yapılandırmacı görüşler	YY
	5	Dil edinimi kavramı, ilk dil ediniminin temel özellikleri ve evreleri	YY
	6	Davranışçı yaklaşım, Chomsky ve Evrensel Dilbilgisi, doğuştancılık kuramı	YY
	7	İşlevsel, etkileşimci ve kullanım temelli yaklaşımlar; sosyokültürel bakış açısı	YY
	8	Dil gelişim bozuklukları, çevresel faktörler, aile ve sosyal çevrenin rolü.	YY
	9	Genel Tekrar Ara Sınav	YY
	10	Yaş faktörü, kritik dönem hipotezi, biyolojik ve nörolojik temeller	YY
	11	Çocuk ve yetişkin öğrenenlerin bilişsel özellikleri; doğal edinim ve bilinçli öğrenme	YY
	12	Edinim ve öğrenme ayrımı, Krashen'in Kuramları, doğal edinim ve sınıf öğrenmesi	
	13	Zekâ, dil yeteneği (aptitude), öğrenme stratejileri, bilişsel süreçler ve bellek	YY
	14	Motivasyon, kaygı, öz güven, kişilik; dilsel gelişim, hata analizi ve öğrenci dili;	YY
	15	Telaffuz, akıcılık, dil bilgisi gelişimi ve başarı farklılıkları	YY
	16	Interlanguage kavramı; Selinker'in Interlanguage Kuramı; gelişimsel süreçler; fossilization	YY
	17	Final Sınavı	YY

Ölçme ve Değerlendirme	Metot			Sayı	Ağırlık
	Ara Sınav	Vize	X	1	%40
		Derslere aktif Katılım		1	%10
Genel Sınav	Final	X	1	%50	
Ders Kazanımları	1	Dil öğrenimi, dil edinimi ve dil öğretimine ilişkin temel kavramları, kuramları ve yaklaşımları açıklayabilir ve karşılaştırabilir.			
	2	Davranışçı, bilişsel, yapılandırmacı, doğuştancı ve sosyokültürel yaklaşımların dil edinimine ilişkin görüşlerini analiz edebilir ve değerlendirebilir..			

3		İlk dil ediniminin temel özelliklerini, gelişim evrelerini ve edinim sürecini etkileyen biyolojik, bilişsel ve çevresel faktörleri açıklayabilir.
4		Yaş faktörü, kritik dönem hipotezi ve bireysel farklılıkların dil öğrenme ve edinim süreçleri üzerindeki etkilerini değerlendirebilir.
5		Çocuk ve yetişkin öğrenenlerin dil edinim süreçlerini bilişsel, duyuşsal ve dilbilimsel açılardan karşılaştırabilir ve yorumlayabilir.
6		İkinci dil edinimine ilişkin temel kuramları açıklayabilir; Krashen'in kuramları, öğrenici dili (interlanguage) ve fosilleşme süreçlerini örneklerle analiz edebilir.
7		Dil öğrenimini etkileyen zekâ, dil yeteneği, motivasyon, kaygı, öz güven ve öğrenme stratejileri gibi bireysel farklılıkları değerlendirerek dil gelişimine ilişkin bilimsel çıkarımlarda bulunabilir.

● **Derse Özel Açıklamalar:** (Gerekli materyal, kitap vs) (Dersin alan öğretimini sağlamaya yönelik katkısı)

UE: Uzaktan Eğitim; **YY:** Yüz Yüze Eğitim

Dersin Amaçları: Bu dersin amacı, öğrencilerin dil öğrenimi ve dil edinimine ilişkin temel kuramsal yaklaşımları, süreçleri ve bireysel farklılıkları bilimsel bir bakış açısıyla incelemelerini sağlamaktır. Ders kapsamında öğrencilerin dil öğrenme ve öğretme kavramlarını, ilk ve ikinci dil edinimine ilişkin temel kuramları, davranışçı, bilişsel, doğuştancı ve sosyokültürel yaklaşımları tanımları ve karşılaştırmaları hedeflenmektedir. Ayrıca yaş, zekâ, dil yeteneği, motivasyon, kaygı, kişilik özellikleri ve öğrenme stratejileri gibi bireysel farklılıkların dil edinimindeki rolünü değerlendirebilmeleri amaçlanmaktadır. Ders, öğrencilerin çocuk ve yetişkin dil edinimi arasındaki benzerlik ve farklılıkları analiz etmelerine, ikinci dil edinimine ilişkin temel kavramları açıklamalarına ve öğrenici dili (interlanguage) gibi güncel yaklaşımları yorumlamalarına olanak sağlamaktadır. Böylece öğrencilerin dil edinim süreçlerini bilişsel, duyuşsal, dilbilimsel ve sosyokültürel boyutlarıyla eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilmeleri ve edindikleri bilgileri akademik ve mesleki çalışmalarında kullanabilmeleri hedeflenmektedir.

Ders İçeriği: Ders kapsamında dil, öğrenme ve öğretim kavramlarının kuramsal temelleri incelenmekte; dil öğreniminin doğası ve dil öğretiminin temel ilkeleri ele alınmaktadır. Dersin ilk bölümünde davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı öğrenme kuramları ile bu kuramların dil öğrenimine yansımaları değerlendirilmektedir. Ardından ilk dil edinimi süreci, dil gelişiminin evreleri ve ilk dil edinimine ilişkin davranışçı, doğuştancı, işlevsel, etkileşimci ve sosyokültürel yaklaşımlar incelenmektedir. Ders kapsamında ayrıca dil gelişiminde karşılaşılan sorunlar, çevresel etkenler ile aile ve sosyal çevrenin dil edinimindeki rolü ele alınmaktadır. Yaş faktörü, kritik dönem hipotezi ve dil ediniminin biyolojik temelleri tartışılırken çocuk ve yetişkin öğrenenlerin dil edinim süreçleri bilişsel, duyuşsal ve dilbilimsel açılardan karşılaştırılmaktadır. Bunun yanı sıra ikinci dil edinimine ilişkin temel kavramlar, edinim ve öğrenme ayrımı, Krashen'in kuramları, doğal edinim ve sınıf ortamında öğrenme süreçleri değerlendirilmektedir. Son olarak zekâ, dil yeteneği, öğrenme stratejileri, motivasyon, kaygı, öz güven ve kişilik gibi bireysel farklılıklar ile öğrenici dili (interlanguage), hata analizi, fosilleşme ve dil gelişim süreçleri incelenerek öğrencilerin dil edinimine ilişkin kuramsal ve uygulamalı bilgi edinmeleri amaçlanmaktadır.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Ders; anlatım, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası, örnek olay analizi, problem temelli öğrenme, işbirlikli öğrenme, akran öğretimi, sunum, seminer, yansıtıcı öğrenme etkinlikleri, dijital öğrenme araçları ve yapay zekâ destekli öğretim uygulamaları kullanılarak yürütülmektedir.

Dersin Öğrenim Çıktılarının Program Çıktıları ile Olan İlişkisi:

0: Desteklenmiyor

1: Kısmen Destekleniyor

2: Tamamen Destekleniyor

1. İngiliz Dili ve Edebiyatı alanında yeterli kuramsal ve uygulamalı bilgi birikimine sahip olur ve bu bilgileri alan çalışmalarında kullanabilir.	2. İngiliz Dili ve Edebiyatının tarihsel gelişim sürecini bilir; edebi ve kültürel metinleri tarihsel, toplumsal ve kültürel bağlamları içinde analiz edebilir.	3. İngiliz Dili ve Edebiyatı alanındaki güncel ders kitapları, akademik kaynaklar, uygulama araç-gereçleri ve dijital kaynaklardan yararlanarak ileri düzeyde bilgiye erişebilir, bu bilgiyi yorumlayabilir ve kullanabilir.	4. İngiliz, Amerikan ve Avrupa edebiyatı, kültürü ve tarihi hakkında bilgi sahibi olur; Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma gibi önemli dönemleri edebi ve düşünsel gelişmelerle ilişkilendirerek değerlendirebilir.	5. Edebi metinleri çözümleyebilir; edebi metinlere eleştirel yaklaşabilir ve farklı kuram, yöntem ve çağdaş analiz yaklaşımlarını metin yorumlamasında kullanabilir.	6. İngilizcenin ses bilimi, morfolojik, semantik ve etimolojik özelliklerini bilir; dilsel veriyi bilimsel yöntemlerle analiz edebilir ve yorumlayabilir..
1	0	2	0	0	2
7. İngilizce kelimeleri doğru telaffuz edebilir; İngilizce sözlü ve yazılı metinleri anlayabilir, yorumlayabilir ve karşılıklı metin tercümelerinde gerekli dilsel ve kültürel bilgi birikimini kullanabilir.	8. İngilizceye ek olarak diğer Avrupa dillerinden birine ilişkin temel bilgiye sahip olur ve çok dilli/kültürlerarası kaynaklardan yararlanabilir.	9. Tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe ve diğer sosyal bilim alanlarından yararlanarak disiplinlerarası analiz yapabilir.	10. Alanına ilişkin problemleri saptayabilir, tanımlayabilir, yorumlayabilir ve uygun yöntemleri kullanarak çözüm önerileri geliştirebilir.	11. Alan çalışmaları kapsamında veri toplama, arşivleme, metin çözme, yorumlama, analiz etme ve raporlama süreçlerini bilimsel ve etik ilkelere uygun biçimde yürütebilir.	12. Alan uygulamaları için gerekli çağdaş araçları, bilişim teknolojilerini, dijital veri tabanlarını ve akademik araştırma kaynaklarını etkin biçimde kullanabilir.

2	2	0	2	2	2
13.Bireysel olarak ve ekip çalışmalarında etkin biçimde görev alabilir; akademik ve profesyonel bağlamlarda Türkçe ve İngilizce sözlü-yazılı iletişim kurabilir.	14.Yaşam boyu öğrenme bilinci, mesleki etik ve sorumluluk anlayışıyla hareket eder; alan uygulamalarının toplumsal, kültürel, çevresel ve sürdürülebilirlik boyutlarına ilişkin farkındalık geliştirir. Yaşam boyu öğrenme bilinci, mesleki etik ve sorumluluk anlayışıyla hareket eder; alan uygulamalarının toplumsal, kültürel, çevresel ve sürdürülebilirlik boyutlarına ilişkin farkındalık geliştirir.				
2	2				

**Hazırlayan Kişi(ler)
ve Hazırlanma Tarihi**

Doç. Dr. Seçil TÜMEN AKYILDIZ